

Vantaan kaupungin lausunto Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavaehdotuksesta

Vantaa toistaa lausunnossaan luonnosvaiheessa annetun kannanoton seudun kestävästä kasvusta ja päästöjen vähentämisestä. Espoo ja Vantaa ovat aktiivisesti mukana Helsingin seudun suunnitteluhyteistyössä. MAL2019-suunnitelman yksi tärkeimmistä kärkikeinoista tavoitteiden saavuttamiseksi on ohjata kasvu nykyiseen rakenteeseen ja joukkoliikenteen kannalta kilpailukykyisille alueille. Pohjois- ja keskiosien yleiskaavan uusien, vaikkakin tiiviiden, alueiden avaaminen vaikuttaa seudullisesti niin yhdyskuntatalouteen kuin myös kasvihuonekaasupäästöihin, joista Espoollakin on kunnianhimoiset tavoitteet.

Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavaehdotuksessa on Vihdintielle merkitty joukkoliikenteen runkoyhteys sekä baana Kalajärven keskuksesta Vantaan rajalle. Merkintöjä ei ollut yleiskaavaluonnoksessa. On hyvä, että Espoon yleiskaavaehdotuksessa on osoitettu vahva joukkoliikenneyhteys Vantaan ja Kehäradan suuntaan ja selostuksessa todetaankin Vihdintien käytävän olevan joukkoliikenneyhteyksien pääsuunta Kalajärven suunnalta. Vantaan kaupungin näkemyksen mukaan Vihdintien joukkoliikennekäytävän kehittäminen Rajatorpantien ja Kalajärven välisellä osuudella on mahdollista bussiliikenteeseen tukeutuen vielä yleiskaavojen tavoitevuonna eikä kyseisellä välillä ole pikaraitiotievaraukselle tarvetta. Vantaan nähtävillä olleessa yleiskaavaehdotuksessa Vihdintielle on osoitettu joukkoliikenteen runkoyhteys Helsingin puolelta vain Rajatorpantielle asti ja tällä on varauduttu Helsingin suunnasta tulevan Vihdintien raitiotien jatkumiseen Myyrmäen suuntaan. Vantaan tekeillä olevassa yleiskaavassa joukkoliikenteen runkoyhteyksiksi onkin merkitty vain yhteydet, joiden on ajateltu toteutuvan raitiotienä kaavan tavoitevuoteen 2050 mennessä eikä Espoon joukkoliikenteen runkoyhteys -merkinnälle näin ollen ole jatkoa Vantaan puolella.

Vantaan yleiskaavaehdotuksessa ei ollut osoitettu pyöräilyn baanaa Vihdintielle eikä sitä lisätty hyväksyttävään ehdotukseen. Kyseisen baanan tarve ei ole noussut esiin Vantaan omissa tai seudullisissa baanaselvityksissä, joiden pohjalta Vantaan yleiskaavassa esitettävä baanaverkko on määritetty. Vantaan yleiskaavan ratkaisut mahdollistavat Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavaehdotuksessa esitetyn baanan jatkumisen korkeatasoisena pyöräilyreitteinä Vantaan puolella. Kaupungin näkemyksen mukaan baana -merkintä pitäisi poistaa Vihdintieltä Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavasta, koska sillä ei ole jatkuvuutta Vantaan yleiskaavassa. Vantaa kuitenkin kannattaa laadukkaan pyöräiliikenteen pääreitit toteuttamista Vihdintien varteen.

Selostuksessa todetaan yleiskaavan liikenteellisten vaikutusten osalta, että ”Joukkoliikenteen kehittäminen on otettava huomioon maankäytön toteutuksen aikaisessa vaiheessa, jotta se olisi alusta alkaen kilpailukykyinen vaihtoehto.” Vantaan näkemyksen mukaan tämä on hyvä lähtökohta alueiden kehittämisen kannalta.

Yleiskaavaluonnokseen verrattuna ehdotuksessa on uusi merkintä Varikon selvitystarve, jonka määräyksessä lukee: ”Selvitetään pääkaupunkiseudun junaliikenteen tarpeisiin rakennettavan varikon vaihtoehtoisia sijaintipaikkoja sekä Kirkkonummen että Histan suuntiin käyttäen kriteereinä junaliikenteen tarpeita, taloudellisuutta ja toimivuutta, sijaintipaikan luonto- ja kulttuuriarvoja sekä kaupunkirakenteen tarkoituksenmukaisuutta.” Lähijunaliikennealueen varikoista on valmistunut toukokuussa 2020 selvitys (Väyläviraston julkaisu 25/2020), jossa on todettu tarve lähijunaliikenteen varikolle Mankin/Luoman alueelle Rantaradan varteen. Tämä on osoitettu myös hyväksymisvaiheessa olevassa Uusimaa 2050 -kaavassa. Vantaan kaupungin näkemyksen mukaan Rantaradan varikon toteutumista tulisi edistää seudullisen lähijunaliikenteen kapasiteetin turvaamiseksi. Helsingin seudun MAL-sopimusta koskevan neuvottelutuloksenkin mukaan ”Kunnat ja HSL ratkaisevat yhteistyössä Väyläviraston kanssa tarvittavien lähijunaliikenteen uusien varikoiden sijoittumisen Rantaradan, Kehäradan ja Pääradan suunnissa ja laativat tarvittaville selvityksille ja toteuttamiselle uusien junien hankintatarpeen huomioonottavan aikataulun.”

Asuinalueiden maankäyttömerkintöjen määräykset ovat kehittyneet kaavaluonnoksesta kaavaehdotukseen hyvään suuntaan. Kuitenkin yhden ylittävien korttelitehokkuuksien osoittaminen yhdyskuntarakenteen reuna-alueille, joilla joukkoliikenteen käyttö ei ole todennäköisin liikkumismuoto, ei tue yhdyskuntarakenteen hallintaa. Alueet olisi järkevintä toteuttaa pientalovaltaisina silloin, kun ne sijaitsevat kaukana muusta yhdyskuntarakenteesta ja hyvästä joukkoliikenteen palvelutasosta (A3).

Juvanmalmin teollisuusalue rajoittuu Vantaan puolella kahteen luonnonsuojelualueeseen. Juvanmalmin jatkokehittämisessä tulisi ottaa nämä luontoarvot huomioon ja mahdollisesti jättää teollisuustoiminnan ja suojelualueiden väliin suojavyöhykettä.

Yleiskaavaehdotuksessa on esitetty luonnonsuojelualueista ja ekologisista yhteyksistä koostuva ekologinen verkosto. Ratkaisu on saman tapainen kuin Vantaan yleiskaavaehdotuksessa, mikä edistää ja tukee paikallista ja seudullista suojelualueiden ja muiden luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeiden alueiden kytkeytyneisyyttä toisiinsa ja nostaa esille kaupunkien välisiä tarpeellisia yhteistyökohteita seudullisen ekologisen verkoston toimivuuden kehittämiseksi. Tärkeimmät maakunnalliset ja paikalliset ekologiset yhteydet Vantaan luontoalueille on tunnistettu. Viisi seudullisesti tärkeää ekologista runkoyhteyttä mahdollistaa Espoon ja Vantaan raja-alueilla sijaitsevien suojelualueiden ja laajempien maakunnallisesti tärkeiden suojelualueiden kytkeytyneisyyttä toisiinsa. Lähellä Vantaan rajaa on Odilammen, Pitkäkorven ja Myllypuron alueilla tuotu ehdotukseen uusia suojelualuevarauksia, jotka täydentävät mainiosti seudullista verkostoa. Odilammen suojelualuevaraus liittyy suoraan Vantaan puolen laajaan Vestran suot, lehdot ja vanhat metsät -Natura-alueeseen. Luontoarvojen verkoston kartalla on esitetty oikeusvaikutteisina ekologista verkostoa täydentäviä paikallisia ja virtavesiin liittyviä yhteyksiä. Luonnon

monimuotoisuuden kannalta arvokkaat alueet on mainittu yleismääräyksessä, mutta niitä ei kuitenkaan ole esitetty kartalla. Alueiden esittäminen kartalla tukisi ekologista verkostoa.

Vantaan Petikosta Serenaan ja Kurkijärvelle jatkuvan laajan virkistys- ja viheralueen yhtenäisyys ja kehittämismahdollisuudet on turvattu. Yleismääräyksillä tuetaan siniviherrakenteen kehittämistä, ilmastonmuutokseen sopeutumista ja ekosysteemipalvelujen muodostumista.

Kulttuuriympäristön suojelu on heikentynyt verrattuna luonnokseen, kun valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviä kulttuuriympäristöjä ei enää määrätä ottamaan oikeusvaikutteisina huomioon. Kulttuuriympäristöä koskevat määräykset ovat melko monitulkintaisia ja mahdollistavat myös kulttuuriympäristön arvojen heikentämistä.

Vantaan ja Espoon kannattaa jatkaa yhteistyötä seudullisen viheralueverkoston ja ekologisen verkoston toimivuuden kehittämiseksi ja turvaamiseksi.

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS